

*Лотоцька Х.В.**здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка*

МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасне суспільство значно змінюється під впливом цифрових технологій, які охоплюють практично всі сфери життя. Невід'ємною частиною цифровізації стало впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) в освітній процес. Цей термін зазвичай вживають щодо розробки систем, які здатні імітувати мислення, розуміння значень, узагальнення або навчання на попередньому досвіді, властиві людині. Інтерес до ШІ швидко зростає, і його застосування в освіті є цілком логічним, адже це відкриває широкі перспективи для підвищення ефективності навчання та підготовки сучасних спеціалістів. Однак разом з можливостями постають і нові виклики, що потребують уваги та виважених підходів. Для ефективного використання таких технологій важливо адекватно оцінювати як їхні можливості, так і обмеження.

Застосування штучного інтелекту у навчанні має чимало переваг. Завдяки ШІ можлива персоналізація освітнього процесу: створення індивідуальних програм, що враховують рівень знань, стиль навчання та особливості кожного учня. Так, американські та південнокорейські дослідники вивчали вплив ШІ на вивчення англійської мови та дійшли висновку, що він позитивно впливає на якість навчання. Схожі результати отримали вчені, які досліджували ChatGPT, представлений у 2022 році. Вони встановили, що ChatGPT підвищує ефективність навчання, забезпечуючи якісний зворотний зв'язок, виступаючи співрозмовником і надаючи поради щодо поліпшення володіння мовою.

Штучний інтелект може надавати студентам і школярам доступ до широкого спектру актуальних інформаційних джерел, що допомагає здобувати корисну й повну інформацію для навчання. Використання ШІ підвищує ефективність освітнього процесу завдяки створенню новітніх інструментів і методик.

Однак, поряд із численними перевагами, впровадження штучного інтелекту в освітній сфері може спричинити й певні труднощі. Одним з основних викликів для освітян є потреба в роз'ясненні етичних принципів використання ШІ в навчанні. Наприклад, дослідження, проведене Стенфордським університетом, показало, що студенти активно застосовують ChatGPT для генерації ідей для есе та отримання швидкого зворотного зв'язку на свої роботи. У таких випадках використання ШІ може бути корисним. Водночас генерація повних рефератів або виконання домашніх завдань за допомогою ChatGPT є неприйнятною. Тому важливо пояснювати, що ШІ ефективний для ідейного натхнення чи збору початкової інформації, але не може замінити самостійну роботу. Опанування навичок відповідального та етичного використання технологій стає необхідною компетенцією для всіх учасників навчального процесу [1, с. 55].

Методологічна основа вивчення англійської мови є критичною для досягнення успіху в навчанні. Вона охоплює використання сучасних педагогічних методів й інструментів для створення ефективного освітнього процесу. Одним із найважливіших аспектів є індивідуалізація, яка орієнтована на потреби кожного студента. Застосування інноваційних технологій, як-от штучний інтелект, сприяє покращенню якості навчання й розвитку мовленнєвих навичок. Методологічна основа також має за мету розвиток критичного мислення й самостійності здобувачів освіти для підготовки їх до викликів сучасного світу. У цьому контексті важливо поєднувати традиційні методи з інноваційними підходами, створюючи баланс для оптимального засвоєння лінгвістичних знань і формування іншомовної комунікативної компетентності.

Тому інтеграція ШІ дозволяє впроваджувати інноваційні методи навчання й викладання, спрямовані на підвищення зацікавленості й мотивації студентів. З його допомогою можна створити персоналізовані програми навчання, орієнтовані на індивідуальні цілі й рівень знань кожного здобувача освіти. Така освітня методика перетворює процес навчання у цікаву навчальну гру, де кожен учасник освітнього процесу може сприймати вивчення мови не лише як інструмент спілкування, а й як джерело творчої самореалізації.

До інноваційних методів навчання й викладання можна віднести: застосування інтелектуальних чат-ботів, організацію мультимедійних лекцій з індивідуальним трекінгом, створення віртуальних мовних лабораторій, розробку проектних завдань на основі інтелектуальних систем, проведення аудіо-лінгвістичних імітаційних сесій, впровадження мобільних смарт-додатків, імплентацію технологічних ігор. Ці методи які ґрунтуються на технології ШІ, сприяють більш ефективному вивченню англійської мови, створюють динамічне середовище для навчання й спілкування, надають ще більше можливостей для гнучкої й індивідуалізованої освіти кожного студента [2].

Методики використання штучного інтелекту (ШІ) у навчанні англійської мови включають різноманітні підходи, що сприяють ефективному засвоєнню знань і покращенню мовних навичок. Ось деякі з найпопулярніших методик. **Адаптивне навчання:** ШІ аналізує прогрес кожного учня й підлаштовує матеріал відповідно до його рівня та індивідуальних потреб. Це дозволяє учням вивчати слова, граматику та інші мовні навички у власному темпі, покращуючи результати навчання. **Персоналізовані інтерактивні вправи:** використання чат-ботів та інтерактивних додатків на базі ШІ дозволяє створювати персоналізовані вправи, які стимулюють розмовні навички, допомагаючи студентам отримати практичний досвід через симуляцію діалогів із носіями мови. **Аналіз вимови і акценту:** ШІ-технології можуть аналізувати вимову учня, виявляти помилки й давати рекомендації для вдосконалення акценту. Це особливо важливо для наближення до природної вимови. **Генерація навчального контенту:** інструменти ШІ можуть автоматично генерувати вправи, тексти та завдання на основі певного рівня знань, тематики або навіть інтересів студента. Такий підхід забезпечує різноманітність матеріалів і покращує мотивацію до навчання. **Аналіз текстів і письмових робіт:** ШІ може перевіряти граматику, лексику й структуру написаних текстів, допомагаючи вдосконалити навички письма. Деякі системи надають поради щодо стилю й логіки викладу, що робить роботи більш зрозумілими й професійними. **Ігрові методики та гейміфікація:** за допомогою ШІ можна створювати освітні ігри та інтерактивні курси, які заохочують учнів вивчати англійську мову у цікавій формі. Гейміфіковані завдання сприяють кращому запам'ятовуванню та підвищують мотивацію до навчання.

Отже, за допомогою інноваційних технологій, як-от інтерактивні додатки й онлайн-платформи, студенти зможуть покращити навички читання, письма, говоріння й слухання. Така трансформація методів навчання й викладання англійської відповідно до сучасних умов дозволяє викладачам і студентам одночасно користуватися перевагами як традиційного, так і новаторського підходів: стабільною базовою основою й високотехнологічними можливостями. Ця методика стає ключем до ефективного й цікавого вивчення англійської мови і готує студентів до вільного й безперешкодного спілкування в міжнародному середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виклюк А.О. Ключові переваги та недоліки застосування штучного інтелекту в закладах вищої освіти у процесі вивчення іноземної мови / Технології доброчесного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Одеса, 2023. С. 51.
2. Вишнякова О. AI та освіта: як штучний інтелект вплине на шкільну освіту.
URL: https://lb.ua/blog/olena_vyshniakova/547626_ai_osvita_yak_shtuchniy_intelekt.html